

एकात्मिक गृहनिर्माण व झोपडपट्टी विकास
कार्यक्रम (आय.एच.एस.डी.पी.) अंतर्गत केंद्र व
राज्य हिशेयाची तरतुद वितरीत करणेबाबत

महाराष्ट्र शासन,

गृहनिर्माण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: क्र.जनेयो.२०१३/प्र.क्र.५९/गृनिधो-२(सेल),

मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.

दिनांक: २९ मार्च २०१४

वाचा —

- १) शासन निर्णय क्रमांक: गृहनिर्माण विभाग, क्र. जनेयो२०१३/प्र.क्र.५९/गृनिधो-२
दि २६.९.२०१३.
- २) शासन निर्णय क्रमांक: गृहनिर्माण विभाग, क्र. जनेयो२०१३/प्र.क्र.५९/गृनिधो-२
दि २८.१.२०१४.
- ३) व्यय विभाग, वित्त मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र.F.No.५९(६)/PF-I/२०१३-
१४२६, दि. १२.७.१३
- ४) व्यय विभाग, वित्त मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र.F.No.५९(६)/PF-I/२०१३-१५४२,
दि. २१.२.१४
- ५) व्यय विभाग, वित्त मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र.F.No.५९(६)/PF-I/२०१३-१५८४,
दि. २७.२.१४

शासन निर्णय—

केंद्र शासनाच्या गृहनिर्माण व शहरी गरीबी निर्मुलन मंत्रालयाने शहरी भागातील झोपडपट्टीवासियांचे जीवनमान उंचावण्यासाठी घोषित झोपडपट्ट्यांमध्ये राहणाऱ्या तसेच झोपडपट्ट्यातील आरोग्यास अपायकारक अशा परिस्थितीत राहणाऱ्या झोपडपट्टीवासियांसाठी जवाहरलाल नेहरु राष्ट्रीय नागरी पुनरुत्थान कार्यक्रम (JNNURM) हा कार्यक्रम सुरु केलेला आहे. या कार्यक्रमामध्ये एकात्मिक गृहनिर्माण व झोपडपट्टी विकास कार्यक्रम (आय.एच.एस.डी.पी.) या उपकार्यक्रमाचा समावेश करण्यात आला आहे. एकात्मिक गृहनिर्माण व झोपडपट्टी विकास कार्यक्रम (आय.एच.एस.डी.पी.) हा कार्यक्रम शहरी गरीबांना मुलभूत सुविधा पुरविणे (बी.एस.यु.पी.) या कार्यक्रमामध्ये समाविष्ट असलेली शहर वगळून

राज्यातील उर्वरीत शहरांकरीता सुरु करण्यात आला आहे. झोपडपट्टीचा एकसंघ विकास करणे व पर्यायी निवारा व मुलभूत सोयी सुविधा झोपडपट्टीतील रहिवाशांना उपलब्ध करून देणे हे या कार्यक्रमाचे मुलभूत उद्दिष्ट आहे.

२. या योजनेची अंमलबजावणी करतांना शासनाने महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरणाची राज्यस्तरीय सुकाणू अभिकरण (नोडल एजन्सी) म्हणून नेमणूक केली आहे.

३. एकात्मिक गृहनिर्माण व झोपडपट्टी विकास कार्यक्रम (आय.एच.एस.डी.पी.) या योजनेकरीता सन २०१३-१४ च्या अर्थसंकल्पात केंद्र हिस्सा २२१६१४६१ या लेखाशिर्षातर्गत, राज्य हिस्सा(सर्वसाधारण) २२१६१४३४ व राज्यहिस्सा (विघ्यो) २२१६२५७५ या लेखाशिर्षातर्गत अनुक्रमे रु.३०० कोटी, रु.५६ कोटी व रु.२५ कोटींची तरतूद अर्थसंकल्पित करण्यात आलेली आहे. शासन परिपत्रक वित्त विभाग क्र.अंदाज-२०.०३/प्र.क्र.८५/२०१३/अर्थसंकल्प-३ दिनांक.२५/०४/२०१३ नुसार या तरतुदीमधील ८० टक्के रक्कम वितरणासाठी उपलब्ध आहे.

४. केंद्र शासनाच्या वित्त मंत्रालयाच्या व्यय विभागाने संदर्भ क्र.३ ते ५ अन्वये खालील विवरणपत्रात दर्शविल्याप्रमाणे सन २०१३-१४ मध्ये प्रकल्पवार एकूण रु. १३५५.८८ लाख राज्यास वितरीत झालेले आहेत. सन २०१३-१४ च्या तरतुदीमधून संबंधित नागरी स्वराज्य संस्थांना वितरीत करण्याकरीता संदर्भ क्रमांक १ वरू च्या शासन निर्णयाब्दारे रु.८३५८.२३ लक्ष एवढा निधी राज्यस्तरीय सुकाणू अभिकरणास उपलब्ध करून देण्यात आला आहे.

(रुपये लाखात)

क्र	प्रकल्पाचे नाव	प्रकल्प किंमत	केंद्र शासनाब्दारे वितरीत केंद्र हिस्सा	
१	मोहपा जि.नागपूर	४९९.५७	६५.६९	दुसरा हप्ता
२	मेहकर जि.बुलढाणा	५२१९.६४	१२२०.५९	पहिला हप्ता
३	अचलपूर जि.अमरावती		३०.२२	DPR प्रतिपूर्ती रक्कम
४	खामगाव जि.बुलढाणा		२०.२२	DPR प्रतिपूर्ती रक्कम
५	मूर्तिजापूर जि.अकोला		१९.१६	DPR प्रतिपूर्ती रक्कम
			१३५५.८८	

५. केंद्र शासनाच्या निधी वितरणाच्या दिनांक २१.२.२०१४ रोजीच्या आदेशानुसार काटोल नगर परिषदेच्या सिमित केलेल्या प्रकल्पास अतिरिक्त वितरीत केलेली रक्कम रु. २०८.१३ लक्ष मेहकर नगरपरिषदेस वितरीत करण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत. या सुचनानुसार सुकाणू अभिकरणाने निधी वितरणाची कार्यवाही करावयाची आहे.

६. केंद्र हिश्यापोटी राज्यास प्राप्त परंतू, अवितरीत असलेला रु.१३,५५,८८,०००/- इतका निधी तसेच वित्त विभागाने मंजूरी दिल्याप्रमाणे रु.५७,५७,९००/- एवढा राज्य हिस्सा व अनुसुचित जाती उपयोजनेंतर्गत (विशेष घटक योजनेंतर्गत) रु.१,१८,३१,६००/- एवढा राज्य हिस्सा असा एकूण रु.१५,३१,७६,७००/- (रु. पंधरा कोटी एकतीस लाख शहात्तर हजार सातशे फक्त) इतका निधी या शासन निर्णयाव्दारे सोबतच्या विवरणपत्रात दर्शविलेल्या नागरी स्वराज्य संस्थांस त्यांच्या नावांसमोर दर्शविल्यानुसार वितरीत करण्यासाठी राज्यस्तरीय सुकाणू अभिकरणास या शासन निर्णयाव्दारे उपलब्ध करून देण्यात येत आहे.

७. राज्य शासनामार्फत उपलब्ध करून देण्यात येणारी सदर रक्कम तात्काळ महाराष्ट्र निवारा निधीतच जमा करण्यात यावी व नागरी स्वराज्य संस्थांना वितरीत होईपर्यंत सदर रक्कम महाराष्ट्र निवारा निधीतच ठेवण्यात यावी.

८. प्राधिकरणाने सदरची रक्कम खर्च करण्यासाठी अवर सचिव, गृहनिर्माण विभाग (आहरण व संवितरण अधिकारी) यांनी प्रतिस्वाक्षरीत केलेले विहित प्रपत्रातील सदर रकमेचे देयक अधिदान व लेखा कार्यालयास याच महिन्यात सादर करण्याची दक्षता घ्यावी.

९. ज्या प्रयोजनासाठी केंद्र शासनाने निधी उपलब्ध करून दिला आहे. त्याच प्रयोजनासाठी त्याचा विनियोग करणे आवश्यक आहे व सदर तरतूद केंद्र शासनाच्या निकषानुसार खर्च होईल याची दक्षता घ्यावी. सदर रकमेचे वितरण MP-SIMS या शासनाच्या संगणक प्रणालीवर भरण्याची जबाबदारीही प्राधिकरणाची राहील. अनुसुचित जाती उपयोजनेंतर्गत मंजूर रक्कम त्या प्रवर्गातील लाभार्थ्यांसाठीच्या घरकुलांकरीता व सुविधांकरीता वापरली जाईल याची दक्षता संबंधीत अंमलबजावणी यंत्रणेने घ्यावी.

१०. आदेशात अंतर्भूत असलेल्या प्रकल्पांचे संदर्भात केंद्र शासनाच्या निधी वितरण आदेशानंतर संबंधित प्रकल्प सिमित झाला असल्यास अशा सिमित प्रकल्पाच्या सुधारीत परिगणनेनुसार उचित समायोजन करून, तसेच, प्रकल्पाच्या अनुषंगाने महाराष्ट्र निवारा निधीतून काही अग्रिम रक्कम वितरीत केलेली असल्यास तिचे समायोजन करून अनुज्ञेय रक्कम संबंधित प्रकल्पासाठी प्रत्यक्ष वितरीत करण्याची जबाबदारी महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरणावर राहील.

११. महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरणावर योजनेअंतर्गत होणाऱ्या खर्चाबाबतचे उपयोगिता प्रमाणपत्र विहित कालावधीत केंद्र व राज्य शासनास सादर करणे बंधनकारक राहील. जरवितरीत केलेली रक्कम ज्या प्रयोजनासाठी वितरीत केली आहे, त्या प्रयोजनासाठी वापरली नाही, तर सदर रक्कम प्राधिकरणाकडून व्याजासह वसूल करण्यात येईल.

१२. या अनुदानाविषयीचे लेखे जर केंद्र शासन/महालेखापाल यांनी मागविल्यास ते त्यांच्या माहितीकरीता/तपासणीकरीता सादर करण्याची प्राधिकरणावर जबाबदारी असेल. सदर लेखाशिर्षकाचे दर महिन्याअखेरचा ताळमेळ महालेखापाल कार्यालयातील लेख्याशी ठेऊन त्याबाबतचा अहवाल दर महिना अखेर शासनास सादर करण्यात यावा.

१३. या शासन निर्णयाव्वारे वितरीत करण्यात असलेली रक्कम खालील प्रमाणे लेखाशिर्षाखाली खर्च टाकण्यात यावी व त्या लेखाशिर्षाखाली सन २०१३-१४ करीता मंजूर तरतुदीतून हा खर्च भागविण्यात यावा.

(अ) केंद्र हिश्यापोटी वितरीत रुपये **१३,५५,८८,०००/-** (रुपये तेरा कोटी पंचावन्न लाख अठठयाऐंशी हजार फक्त) हा निधी मागणी क्रमांक क्यू-३ मुख्य लेखाशिर्ष २२१६-गृहनिर्माण-८०, सर्वसाधारण, १०३, गृहनिर्माण मंडळे महामंडळे इत्यादीना सहाय्य, (०५) सहायक योजना (जेएनएनयुआरएम) (केंद्र हिस्सा), (०५) (०२) जवाहरलाल नेहरु राष्ट्रीय नागरी नवीकरण अभियान - एकात्मिक गृहनिर्माण व झोपडपट्टी विकास कार्यक्रम (आय.एच.एस.डी.पी.) (सर्वसाधारण योजना) (केंद्र हिस्सा) (८० टक्के) ३१, सहायक अनुदान (२२१६ १४६१) या लेखाशीर्षाखाली मंजूर तरतुदीतून,

(ब) राज्य हिस्सा वितरीत करावयाचा रुपये **५७,५७,९००/-** (रुपये सत्तावण्ण लाख, सत्तावण्ण हजार शंभर फक्त) इतका निधी मागणी क्रमांक क्यू-३ मुख्य लेखाशिर्ष २२१६-गृहनिर्माण-८०, सर्वसाधारण, १०३, गृहनिर्माण मंडळे महामंडळे इत्यादीना सहाय्य, (०४) सहायक योजना (जेएनएनयुआरएम) (राज्य हिस्सा), (०४) (०१) जवाहरलाल नेहरु राष्ट्रीय नागरी नवीकरण अभियान- एकात्मिक गृहनिर्माण व झोपडपट्टी विकास कार्यक्रम (सर्वसाधारण योजना) (राज्य हिस्सा) ३१, सहायक अनुदान (२२१६ १४३४) या लेखाशीर्षाखाली मंजूर तरतुदीतून भागविण्यात यावा.

(क) अनुसुचित जाती उपयोजनेंतर्गत (विशेष घटक योजनेंतर्गत) रु. **१,१८,३१,६००/-** एवढा राज्य हिस्सा (रुपये एक कोटी अठरा लाख, एकतीस हजार सहाशे फक्त) इतका निधी मागणी क्रमांक क्यू-३ मुख्य लेखाशिर्ष २२१६-गृहनिर्माण-८०, सर्वसाधारण, १०३, गृहनिर्माण मंडळे महामंडळे इत्यादीना सहाय्य, (०४) सहायक योजना (जेएनएनयुआरएम) (राज्य हिस्सा), (०४) (०४) जवाहरलाल

नेहरु राष्ट्रीय नागरी नवीकरण अभियान- एकात्मिक गृहनिर्माण व झोपडपट्टी विकास कार्यक्रम (विशेष घटक योजना) (राज्य हिस्सा) ३१, सहायक अनुदान (२२१६ २५७५) या लेखारीषाखाली मंजूर तरतूदीतून भागविण्यात यावा.

१४. हा शासन निर्णय नियोजन विभाग, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग व वित्त विभागाच्या सहमतीने व वित्त विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्र.२५८/२०१४/व्यय-३ दि.२८.३.२०१४ अन्वये प्राप्त सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.inया संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१४०३३०११४९३१११०९असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्र.पु.बडगेरी)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, (पत्राने)
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
३. मा.राज्यमंत्री (गृहनिर्माण) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई-३२.
४. मा.विरोधी पक्षनेता, महाराष्ट्र विधान सभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई.
५. मा.विरोधी पक्षनेता, महाराष्ट्र विधान परिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई.
६. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई-३२.
७. उपाध्यक्ष व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण, गृहनिर्माण भवन, वांद्रे (पूर्व), मुंबई-५१.

८. मुख्य अभियंता-२, राज्यस्तरीय समन्वय अधिकारी, जेएनएनयुआरएम कक्ष , महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण, गृहनिर्माण भवन, वांद्रे (पूर्व), मुंबई-५१.
९. प्रधान महालेखापाल, महाराष्ट्र -१(लेखा व अनुज्ञेयता)/लेखापरीक्षा, मुंबई.
१०. महालेखापाल, महाराष्ट्र-२(लेखा व अनुज्ञेयता)/लेखापरीक्षा, नागपूर.
११. मुख्य लेखापरीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोंकण विभाग, नवी मुंबई.
१२. उपमुख्य लेखापरीक्षक, स्थानिक निधी लेखा कोंकण विभाग, नवी मुंबई.
१३. संबंधित कोषागार अधिकारी, (शासन निर्णयासोबतच्या विवरणपत्रानुसार)
१४. वित्त नियंत्रक, महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण, गृहनिर्माण भवन, वांद्रे(पूर्व), मुंबई.
१५. अधिदान व लेखा अधिकारी, वांद्रे(पूर्व), मुंबई-५१.
१६. निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, गृहनिर्माण भवन, वांद्रे(पूर्व), मुंबई-५१.
१७. मुख्य अधिकारी, औरंगाबाद/नाशिक/नागपूर गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ.
१८. प्रधान सचिव, वित्त विभाग तसेच वित्त विभागांतर्गत (व्यय-३, अर्थसंकल्प १७ व अर्थोपाय कार्यासन), मंत्रालय, मुंबई.
१९. प्रधान सचिव, नियोजन विभाग (का.१४६१), मंत्रालय, मुंबई-३२.
२०. प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय व सांस्कृतिक कार्य व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
२१. प्रधान सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
२२. प्रधान सचिव, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
२३. सचिव, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
२४. उप संचालक (एम) भारत सरकार, शहर कार्या आणि रोजगार मंत्रालय, शहरी रोजगार व दारिद्र्य निर्मुलन विभाग (संनियंत्रण कक्ष) निर्माण भवन, नवी दिल्ली (नोंदणीकृत डाकेने)
२५. सह संचालक, लेखा व कोषागरे कॉम्प्युटर सेल, नवीन प्रशासन भवन, ५ वा मजला मंत्रालयासमोर , मुंबई.
२६. संबंधित आयुक्त, मोहपा/मेहकर/अचलपूर/खामगाव/मूर्तिजापूर नगरपरिषद (शासन निर्णयासोबतच्या विवरणपत्रानुसार)
२७. निवडनस्ती/गृनिधो-२सेल कार्यासन, गृहनिर्माण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.

शासन निर्णय क्र.जनेयो.२०१४/प्र.क्र.५९/गृनिधो-२(सेल), दि.२९ मार्च २०१४ सोबतचे विवरणपत्र

(रुपये लाखात)

क्र.	प्रकल्पाचे नांव	प्रकल्प किंमत	केंद्र शासनाब्दारे वितरीत केंद्र हिस्सा	राज्यशासनाचा हिस्सा	
				सर्वसाधारण	विशेष घटक
१.	मोहपा जि.नागपूर	४९९.५७	६५.६९	५.५७१	१४.६८६
२.	मेहकर जि.बुलढाणा	५२१९.६४	१२२०.५९	५२.००	१०३.६३
३.	अचलपूर जि.अमरावती		३०.२२	-----	-----
४.	खामगाव जि.बुलढाणा		२०.२२	-----	-----
५	मूर्तिजापूर जि.अकोला		१९.१६	-----	-----
			१३५५.८८	५७.५७१	११८.३१६